

Ochrana přírody a klimatu si zaslouží nejvyšší prioritu. Evropská agentura pro životní prostředí představila v Senátu svou nejnovější zprávu

4.11.2025 - | Senát PČR

4. listopadu 2025, Praha. Evropě se daří zlepšovat kvalitu ovzduší a snižovat emise skleníkových plynů. Problém ale představuje celkový stav životního prostředí, především přírody, kterou nadále poškozují nadměrné využívání a zároveň úbytek biologické rozmanitosti. Nejen to vyplývá z nejucelenější zprávy Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) o stavu životního prostředí, která byla představena na půdě Senátu v rámci semináře o stavu a výhledu pro životní prostředí v Evropě a v Česku. Seminář se konal pod záštitou místopředsedkyně horní komory Jitky Seitlové, hodnocení napříč oblastmi klimatu, přírody, zdraví, energetiky, výroby a spotřeby představila výkonná ředitelka EEA Leena Ylä-Mononen.

„Environmentální politika a ochrana životního prostředí nejsou žádný sentimentální romantismus ani smetana na dortu, jak se nás kdosi snažil zmanipulovat. Mají významný přínos pro ekonomiku a finanční zdroje naší země. Zlepšením kvality ovzduší a vody zachráníme zdraví mnoha tisíců lidí a předejdeme předčasným úmrtím. Biologickou rozmanitostí a zejména obnovou přírodních toků zredukujeme dopady záplav a omezíme dopady sucha na celý hospodářský sektor. Jestliže dokážeme energetickou transformaci naplnit, vyloučíme závislost na nepřátelských zemích a v blízké budoucnosti se nám všechny investice vrátí. Budeme mít konkurenční výhodu tím, že jsme dokázali jako jedni z prvních připravit technologické změny. Stojí to za to, nescházejme z téhle správné cesty. Výsledky evropské zprávy prokazují, že se řada pozitivních změn u nás daří,“ pronesla k představení vlajkové publikace Evropské agentury pro životní prostředí místopředsedkyně Senátu Jitka Seitlová.

„Na přípravě letošní zprávy o stavu životního prostředí se podílelo 38 evropských zemí. Zpráva jasně uvádí vědecky podložené poznatky a dokládá, proč musíme jednat v ochraně životního prostředí, a především v ochraně klimatu. V Evropské unii máme politiky, nástroje, znalosti a desítky let zkušeností se společnou prací na plnění nastavených cílů v oblasti udržitelnosti. To, co uděláme dnes, určí naši budoucnost,“ řekla výkonná ředitelka EEA **Leena Ylä-Mononen**.

Zpráva o životním prostředí v Evropě 2025 (Europe's environment 2025) je nejkomplexnější analýzou současného stavu a výhledu v oblasti životního prostředí, klimatu a udržitelnosti. Zprávu v Evropě zveřejňuje agentura EEA od roku 1995 každých pět let, letošní hodnocení je tak sedmou zprávou z této řady. Přináší spolehlivé, vědecky podložené poznatky o tom, jak reagovat na obrovské a složité výzvy, kterým čelíme. Mezi ně patří změna klimatu, úbytek biologické rozmanitosti a znečištění ovzduší a vody.

Zpráva zdůrazňuje, že EU je světovým lídrem v ochraně klimatu, zlepšení kvality ovzduší, zvyšování míry recyklace odpadu a účinném využívání zdrojů. Naději vzbuzuje také zlepšení v řadě faktorů, které umožňují transformaci směrem k udržitelnosti, kterými jsou inovace, zelená pracovní místa a udržitelné financování. Přesto právě změna klimatu představuje největší výzvu, protože klima se mění alarmujícím tempem, což ohrožuje bezpečnost, veřejné zdraví, ekosystémy, infrastrukturu a hospodářství.

Česku se v posledních desetiletích daří ekonomicky růst bez zvyšování zátěže životního prostředí. Stále je ale jednou z nejnáročnějších ekonomik EU z hlediska spotřeby energie i přírodních zdrojů, což je dáno silným zastoupením průmyslu a závislostí na fosilních palivech. Klíčovým tématem je tak **modernizace energetiky**, kterou však komplikuje ruská agrese proti Ukrajině. Česko i přesto pokračuje ve snaze o dekarbonizaci a plnění evropských klimatických cílů do roku 2030.

Klíčovou roli hrají politiky na podporu udržitelné dopravy, renovací budov a investic do čisté energie i recyklace. Národní strategie v oblasti energetiky se zaměřují na omezení závislosti na ruských fosilních palivech a posílení výroby domácí čisté energie. Tyto kroky jsou nezbytné pro zajištění energetické bezpečnosti země a urychlení přechodu k čistším technologiím. Rozsáhlý průmysl přitom nabízí potenciál, pokud bude podpořen investicemi do výzkumu a inovací v oblasti čistých technologií.

„Přetrvávajícím problémem je také intenzivní využívání krajiny, které narušuje její funkce, a je nutné si uvědomit, že z jejích přínosu, jako je úrodná půda nebo vodní režim v krajině, čerpá celá naše společnost. Příroda je dnes v takovém stavu, že ji už nestačí jen chránit, ale je potřeba ji skutečně obnovovat, ať už se to týká našich polí, luk, lesů, ale také potoků, řek nebo jezer. Podařilo se nám prosadit zásadní změny, které například zvýší ochranu té nejlepší zemědělské půdy, a také na této půdě usnadní realizaci remízků, stromořadí či mokřadů nebo zjednoduší výsadbu stromů podél silnic. Po letech příprav jsme úspěšně vyhlásili CHKO Soutok nebo ptačí oblast Západní Krušné hory,“ shrnuje ministr životního prostředí **Petr Hladík**.

Zpráva byla vypracována v úzké spolupráci s Evropskou informační a pozorovací sítí pro životní prostředí (EIONET). Využívá rozsáhlých odborných zkušeností expertů a vědců sítě EIONET v oblasti životního prostředí ze 32 členských a šesti spolupracujících zemí EEA.

<https://www.senat.cz/zpravodajstvi/zprava.php?id=3973>